



Úvod

Východiska skript

Znalost práce s osobním počítačem bývá uváděna jako jeden z předpokladů úspěšnosti manažerů a ekonomů vůbec. Každý absolvent VŠE by měl ovládat přinejmenším práci s textovým procesorem, tabulkovým programem, databázovým systémem a prezentačním programem. Tato skripta nabízejí výklad tabulkového programu Microsoft Excel verze 2000 CZ. Skripta byla napsána na základě několikaleté zkušenosti z výuky předmětů Manažerská informatika 1 - 3 na Fakultě podnikohospodářské, na základě školení uživatelů z podnikové praxe a také s přihlédnutím k intenzivnímu využívání tabulkového programu v denní práci autorů.

Okruh čtenářů

Skripta jsou určena především studentům volitelného předmětu PM_351 Manažerská informatika 1. Pro předmět Manažerská informatika 1 se předpokládá zvládnutí všech popisovaných funkcí, které je vhodné doplnit si studiem dalších doporučených materiálů. Skripta jsou připravena tak, aby je k samostudiu mohli využít i další zájemci, kteří se chtějí podrobněji seznámit s tabulkovým programem MS Excel.

Rozsah skript

Omezený rozsah skript neumožňuje popsat MS Excel do všech detailů. Zaměřuje se na základy, s nimiž se bude absolvent setkávat v praxi. Skripta neobsahují zejména výklad doplňků (analytické nástroje, MS Query, pomůcky pro šablony, průvodce formulářem v síti WWW, průvodce podmíněným součtem), řady funkcí a příkazů programovacího jazyka VisualBasic. Podrobněji není také ve skriptech popisována spolupráce MS Excelu s dalšími programy. Uvedená témata lze nastudovat z nápovědy zabudované přímo v MS Excelu.

Uspořádání skript

Skripta jsou rozdělena do 12 kapitol dle hlavní nabídky MS Excelu. Dílčí kapitoly většinou dodržují strukturu dílčích nabídek MS Excelu, pořadí voleb hlavní nabídky i dílčích nabídek je přizpůsobeno výkladu. Pořadí kapitol umožňuje čtenáři postupné studium MS Excelu. Kapitoly dříve uvedené většinou nepředpokládají znalost později uvedených kapitol. Uspořádání textu dle nabídek MS Excelu usnadňuje návrat pokročilému uživateli k detailním informacím o MS Excelu.

Jak číst skripta

Skripta jsou napsána tak, aby čtenář mohl pochopit podstatu i bez výkladu učitele, tj. samostudiem. Je vhodné, aby si čtenář příklady zkoušel u počítače s instalovaným MS Excelem v popisované verzi 2000 CZ. Po výkladu látky učitelem je možné prohloubit si znalosti domácím samostudiem i bez počítače, neboť skripta obsahují obrázky většiny dialogových oken Excelu. V závěru obsahují skripta příklady k procvičení, vypracování těchto příkladů je pro studenty předmětu Manažerská informatika 1 povinné. Předpokládá se, že čtenář se po prvním prostudování skript bude vracet k dílčím kapitolám v kontextu konkrétní aplikace MS Excelu.

Terminologie

Terminologie použitá ve skriptech se drží co nejvíce terminologie originální uživatelské příručky MS Excelu. Při popisu ovládání Windows používá mj. pojmy:


- *Klepnutí* (do ikony, tlačítka, objektu): Stiskneme a potom uvolníme levé tlačítko myši. Někdy je klepnutí nazýváno kliknutí.
- *Poklepání* (na ikonu, tlačítko, objekt): Stiskneme dvakrát rychle za sebou levé tlačítko myši. Někdy je poklepání nazýváno dvojité kliknutí.
- *Tažení*: Ukazovátka myši přemístíme pohybem myši na přesouváný objekt. Držíme levé tlačítko myši a objekt táhneme jinam.
- *Schránka* (clipboard): Pomocí schránky můžeme kopírovat data, grafy nebo objekty. Zdroj můžeme do schránky zkopírovat (**Ctrl** **C**), zdroj zůstane na původním místě, tj. zdroj kopírujeme do schránky) nebo zdroj můžeme do schránky vyjmout (**Ctrl** **X**, zdroj nezůstane na původním místě, tj. zdroj přesunujeme do schránky). Potom můžeme obsah schránky vložit (**Ctrl** **V**) většinou na pozici kurzoru. (Obsah schránky po vložení zůstane obvykle stejný až do dalšího zkopírování či vyjmutí do schránky.)

Úprava skript

Úprava skript dodržuje následující pravidla:

- Klávesy jsou odlišeny ohrazením (např. **Enter**).
- Základní pojmy jsou vypisovány na levém okraji textu a jsou shrnuty v obsahu a v rejstříku.
- Volby z menu jsou vypisovány KAPITÁLKAMI, pojmy jsou v textu odlišeny *kurzívou*.
- Obdobně jsou odlišeny další objekty výkladu: **tlačítka**, **dialogová okna**, **karty**, **sekce**.
- Obrázky jsou číslovány dle jednotlivých kapitol.



- Detailní poznámky, jejichž pochopení není povinné, jsou uvedeny pod čarou přímo na stránce, k jejímuž textu se vztahují a jsou číslovány průběžně v celých skriptech.
- Odkazy na soubory příkladů jsou vypisovány na levém okraji se symbolem  a názvem souboru.
- Úkoly k procvičení v závěru jsou číslovány dle jednotlivých kapitol.

Ilustrativní příklady



Výklad je uveden na analýze prodeje programů fiktivní firmy *Encián* produkující software. Soubory obsahující jednotlivé fáze analýzy začínají písmeny ENC, následuje pomlčka, jedna cifra s číslem kapitoly, pomlčka a dvě cifry s číslem příkladu v rámci kapitoly.

Ve skriptech jsou kromě souborů z firmy *Encián* zařazeny další demonstrační příklady. Jsou označeny obdobně jako soubory *Enciánu*, jejich názvy začínají písmeny DEM.

Příklady uvedené ve skriptech jsou k dispozici v lokální síti VŠE na serveru PROJ v adresáři MIN100\b_Excel\b1_skr00.xls. Adresář MIN100 je přístupný (pouze ke čtení) z projektů jednotlivých kurzů předmětu Manažerská informatika 1 nebo z projektu MIN. V lokální síti VŠE se může čtenář přihlásit k výukovému projektu s názvem MIN. Příklady je také možné čerpat z WWW stránky <http://nb.vse.cz/km>.

Skripta byla připravena koncem roku 2000, kdy byla plánována instalace MS Office verze 2000 na počítačových učebnách VŠE. V době přípravy skript nebylo možné vyzkoušet celý výklad na počítačových učebnách.

Poděkování

Autoři skript děkují prvním čtenářům skript za jejich připomínky:

- Recenze skript připravili:
 - RNDr. Jaroslav Dotlačil z výpočetního centra VŠE,
 - doc. Ing. Jitka Srpová, CSc. z katedry podnikového managementu VŠE.
- Při koncepci pomohla a kontrolní čtení textu provedla: Bc. Jitka Trnková.
- Kontrolní čtení textu provedli:
 - Ing. Martin Heger,
 - Dr. Libuše Jaborová.

Připomínky ke skriptům

Na základě zájmu o tabulkový program Microsoft Excel lze předpokládat dotisk, popř. další vydání skript. Autoři budou vděční za jakékoliv připomínky a náměty jak k formální stránce (překlepy apod.), tak k obsahové stránce (nepřesné či nesrozumitelné formulace apod.) tak, aby v dalších dotiscích či vydáních mohly být chyby opraveny. Připomínky a náměty můžete zasílat na elektronickou adresu CermakL@vse.cz nebo Kubalek@vse.cz. Na stejné adresy můžete posílat připomínky, náměty, přání k výuce předmětu PM_351 Manažerská informatika 1 i k obecným problémům studia na Fakultě podnikohospodářské.

Předměty FPH zaměřené na aplikaci PC

Zájemcům o navazující výuku na Fakultě podnikohospodářské je určen následující přehled koordinovaných předmětů zaměřených na aplikaci osobních počítačů:

- PM_351 *Manažerská informatika 1* (textový procesor MS Word, tabulkový program MS Excel),
- PM_352 *Manažerská informatika 2* (databázový systém MS Access),
- PM_353 *Manažerská informatika 3* (prezentační program MS PowerPoint, program pro tvorbu WWW stránek MS FrontPage),
- PM_416 *Finanční analýza na PC* (ekonomické programy ESO, Bonita a další),

Hodně úspěchů při studiu tabulkového programu Microsoft Excel a dalších programů pro osobní počítače přejí autoři!